

UNIE van de RELIGIEUZEN
van VLAANDEREN

10 januari 2022

"De sterren stralen op hun posten
en jubelen van vreugde!"
(Bar 3,34)

Broeders en zusters,

Op de eerste zondag van dit nieuwe jaar werd in ons land het feest gevierd van de Openbaring, in de volksmond Driekoningen. Enkele geleerden, door een ster geleid, komen het kind Jezus hulde brengen (vgl. Mt 2,1-12). Deze geleerden staan voor de zoekers van alle tijden. Zij zien een ster, ze gaan op weg en vinden Jezus. "Wij hebben zijn ster gezien," getuigen ze (Mt 2,2). Deze ster - de ster van Jezus - op haar beurt kan beschouwd worden als een symbool van de Kerk, die zoekende mensen naar de Heer leidt. Zo werden we in het begin van dit nieuwe jaar herinnerd aan de zending van de Kerk, een zending waarin wij delen! Denk in dit verband aan Hanna, in het evangelie van de opdracht van het kind Jezus in de tempel. Als religieuzen kunnen wij ons spiegelen aan deze oude profetes, een vrouw van gebed, die over Jezus sprak met allen die uitzagen naar de bevrijding van Jeruzalem (vgl. Lc 2,36-38). Zij was voor deze mensen een ster die hen naar Jezus leidde, zoals wij dat zijn voor onze medemensen.

1. "Waar religieuzen zijn, daar is vreugde"

Wij, religieuzen, zijn door de Heer geroepen en worden door Hem gezonden om sterren te zijn, geen sterren van het witte doek, maar sterren van Jezus! Wij moeten getuigen van Jezus, wij moeten zijn licht uitdragen. Op ons kan toegepast worden wat de profeet Baruch zei:

"De sterren stralen op hun posten en jubelen van vreugde;
God roept ze, en ze antwoorden: Hier zijn we!
Vol blijdschap flonkeren ze ter ere van hun Schepper.
Dat is onze God, niemand is aan Hem gelijk!"¹

De Heer heeft ons geroepen en bij onze professie hebben wij Hem geantwoord: "Hier zijn we!" Wij blijven trouw aan dit woord, we stralen op onze posten, we stralen van vreugde. "Waar religieuzen zijn, daar is vreugde," heeft paus Franciscus gezegd en geschreven².

¹ 3,34-36.

² *Apostolische brief aan alle Godgewijden*, p. 15.

2. "Getuigen als profeten"

De voorbije jaren is er veel veranderd in de wereld. Denk aan de coronapandemie en de klimaatverstoring, maar ook aan de secularisering, die een grote weerslag heeft op het kerkelijke leven en derhalve op onze gemeenschappen. Volgens de Pools-Britse socioloog Zygmunt Bauman (+ 2017) zijn er geen vaste kaders meer, zoals de godsdienst of het gezin; alles is 'vloeibaar' geworden. En inderdaad, lijkt de wereld niet op een woelige zee waarop de mensheid rondzwakt, zonder oriëntatiepunt, zonder ster waarop zij zich kan richten? Worden wij dit niet gewaar bij familieleden, vrienden en medewerkers, en bij andere mensen? Er is zoveel angst, zoveel onzekerheid!

Laten wij, onze roeping en zending getrouw, voor allen die wij dag in dag uit ontmoeten kleine sterren zijn... en laten wij zelf gericht blijven op de grote ster die allen naar Jezus leidt: de Kerk. Zij is een licht in de duisternis, niettegenstaande sommige kwalen. Om de Kerk daarvan te genezen, heeft paus Franciscus het initiatief genomen tot een synodaal proces, waarin hij ons, religieuzen, wil betrekken. Keer op keer benadrukt de paus dat wij in Kerk en wereld een profetische taak te vervullen hebben. Zo schreef hij in 2014, in zijn brief aan alle Godgewijden:

"Aan alle christenen wordt gevraagd het Evangelie radicaal te beleven, maar de religieuzen volgen de Heer op een speciale wijze, als profeten. Dit moet vandaag een prioriteit zijn: getuigen als profeten hoe Jezus op aarde geleefd heeft. Een religieus mag nooit aan de profetie verzaken" (§2).

Denk opnieuw aan Hanna, in de tempel. Dit vereist geen bijzondere competenties. Immers, ook en vooral met een glimlach, een begroeting, een woord van bemoediging of van troost, een kleine attentie, een complimentje getuigen wij als profeten van Jezus, zijn wij sterren van Jezus.

3. Door de Ster geleid

In de traditie wordt de ster van Jezus vereenzelvigd met Maria, de Ster der Zee. Hoewel deze titel teruggaat op een foutieve verklaring van de Hebreeuwse naam Myriam, heeft hij geestelijke schrijvers, dichters en kunstenaars geïnspireerd. Lyrisch zei de heilige Bernardus van Clairvaux in een beroemde preek die ons allen kan bemoedigen:

"O gij die, ver van het vasteland, zwakt op zee, gij die door de golven van deze wereld in storm en verschrikking zijt gedreven, wend nooit uw ogen af van de schittering van deze ster (...). In alle gevaren, in angst en twijfel, denk aan Maria, roep tot Maria (...). Als zij u vasthoudt, valt gij niet. Als zij u beschermt, vreest gij niet. Als zij u leidt, wordt gij niet moe"³.

³ Homilie 2 super 'Missus est'.

Misschien klinkt dit wat overdreven. Wat de heilige Bernardus hier zegt over Maria kan echter ook gezegd worden over de Kerk. Zei wijlen Paul De Haes niet: "Maria, dat is de Kerk op haar best"⁴? Moge zij dan voor de zoekers van deze tijd een ster zijn, die hen naar Jezus leidt... en mogen wij kleine sterren zijn - sterren van Jezus - voor allen die wij ontmoeten!

"De sterren stralen op hun posten en jubelen van vreugde!"

Mede namens het bestuur van de URV,

abt Frederic Testaert,
voorzitter

⁴ Kan. P. De Haes (+ 1984), cfr. L.J. Suenens, *Christenen voor morgen*, p. 94.